

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยในบทนี้ ประกอบด้วยวัตถุประสงค์การวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสาเหตุและวิธีการแก้ไขความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูอาจารย์ ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. เพื่อเปรียบเทียบสาเหตุและวิธีการแก้ไขความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูอาจารย์ ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจำนวน 170 โรงเรียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 170 คน โดยใช้ประชากรทั้งหมด
2. ครูอาจารย์ใช้กลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ โรงเรียนละ 1 คน ได้จำนวน 170 คน รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 340 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน โดยแต่ละตอนมี 2 ชุด ซึ่งเป็นแบบสอบถามของผู้บริหารและของครูอาจารย์ มีลักษณะดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check-list) โดยสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน (ผู้บริหารและครูอาจารย์ใช้แบบเดียวกัน)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสาเหตุและวิธีการแก้ไขความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ผู้บริหารและครูอาจารย์ใช้แบบเดียวกัน) ซึ่งประกอบไปด้วย 2 ส่วนคือ

1. สาเหตุความขัดแย้งในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามกรอบแนวคิดและทฤษฎีของ Robbins (1990) ซึ่งจำแนกสาเหตุความขัดแย้งไว้ 8 สาเหตุ คือ

- 1) รูปแบบที่เป็นทางการมีน้อย
- 2) การพึ่งพาอาศัยใช้ทรัพยากรอย่างเดียวกัน
- 3) ความแตกต่างในเกณฑ์ประเมินผลและระบบการให้รางวัล
- 4) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- 5) ความแตกต่างของสมาชิกด้วยกัน
- 6) ความไม่ลงรอยในสถานภาพ
- 7) ความไม่พอใจในบทบาท
- 8) การบิดเบือนข่าวสาร

2. วิธีการแก้ไขความขัดแย้งของผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check-list) แนวคำตอบ ได้จากการวิเคราะห์ทฤษฎีการแก้ไขความขัดแย้งซึ่งได้วิธีการแก้ไขความขัดแย้ง 7 วิธีคือ

1. ผู้บริหารไม่สนใจโดยปล่อยให้สมาชิกหรือหน่วยงานแก้ไขความขัดแย้งเอง
2. ผู้บริหารหาทางไกล่เกลี่ยประนีประนอม
3. ผู้บริหารร่วมเจรจาต่อรองหรือหาทางแก้ปัญหาร่วมกัน
4. ประชุมชี้แจงถึงปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วหาทางแก้ปัญหานั้นสาเหตุ
5. กำหนดเป้าหมายงานหรือให้ทำงานร่วมกัน
6. กำหนดกฎระเบียบข้อบังคับหรือคำสั่งให้ชัดเจน
7. ใช้อำนาจหรือคำสั่งให้ยอมรับ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร บทความ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุและพฤติกรรมการแก้ไขความขัดแย้งและผู้บริหารในองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ
2. ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือทดสอบสาเหตุและวิธีการแก้ไขความขัดแย้งของผู้บริหารเพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุและพฤติกรรมการแก้ไขความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
3. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเองไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อปรับปรุง แก้ไขเครื่องมือในด้านความเที่ยงตรงในเนื้อหา สำนวนและความหมายของภาษา
4. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์แล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองการทำวิทยานิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เลขชาติการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยไปยังผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วพร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไว้ โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 340 ชุด แบ่งเป็น

ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 170 คน

ครูอาจารย์ จำนวน 170 คน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวนทั้งสิ้น 170 โรงเรียน

ตารางที่ 4 แสดงผลการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม	ส่งไป	รับคืนทั้งหมด	ร้อยละ	สภาพสมบูรณ์	ร้อยละจากทั้งหมด
ผู้บริหาร	170	150	88.23	147	86.47
ครูอาจารย์	170	152	89.41	147	86.47
รวม	340	302	88.82	294	86.47

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุความขัดแย้งในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูอาจารย์ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติวิเคราะห์ข้อมูลโดย การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ส่วนการเปรียบเทียบสาเหตุความขัดแย้ง ระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มใช้ค่าที (t-test) ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ดำเนินการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของ Henry Scheffe (Scheffe Method)
3. ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขความขัดแย้งของผู้บริหาร ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูอาจารย์ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติวิเคราะห์ข้อมูลโดย การแจกแจงความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ค่าร้อยละ (%)
2. ค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X})
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. ค่า t (t-test)
5. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE-WAY ANOVA)

เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ย

ระดับความขัดแย้ง และเกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยสาเหตุความขัดแย้งเพื่อการแปลความหมายมีดังนี้

ไม่พบ	ค่าคะแนนเท่ากับ 0	ค่าเฉลี่ยระหว่าง	0.00-0.50
พบน้อย	ค่าคะแนนเท่ากับ 1	ค่าเฉลี่ยระหว่าง	0.51-1.50
พบปานกลาง	ค่าคะแนนเท่ากับ 2	ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51-2.50
พบมาก	ค่าคะแนนเท่ากับ 3	ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51-3.50
พบมากที่สุด	ค่าคะแนนเท่ากับ 4	ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51-4.00